

Františkovo slovo

č.37

Tisková konference s papežem Františkem při návratu z Filipín

Apoštolská cesta na Srí Lanku a Filipíny

Papež: Spása je víc než fyzické uzdravení

Papež: Rodina není abstraktní model či ideologie, nýbrž realita, kterou je třeba žít

Petrův nástupce o zesvětštění, které zneplatňuje manželský souhlas

Papež: Jít ke zpovědi není jako jít do čistírny

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Tisková konference s papežem Františkem při návratu z Filipín

Vatikán. Jako obvykle během zpáteční cesty z apoštolské cesty odpovídal papež na otázky novinářů. František jim věnoval přibližně hodinu času. Otázek bylo jedenáct a týkaly se mimo jiné jeho dojmů z návštěvy Filipín, svobody projevu, ideologické kolonizace, korupce, zodpovědného rodičovství, neomalthusianismu, chystaných papežových cest a dalších témat.

Papež: „Předně vás zdravím – dobrý den – a děkuji za vaši práci. Cesta byla náročná a, jak by se řeklo španělsky, procházela vodou. To, jak jste o ní referovali, bylo krásné, a děkuji vám za to.“

Zahájil Svatý otec František tiskovou konferenci na palubě letadla cestou z Manily do Říma. První otázku jako tradičně kladli novináři hostitelské země. Děkovali za papežovu návštěvu a za poselství naděje pro filipínský lid. Je také něco, co se při vzájemném setkání papež naučil od Filipínců?

1. Co se papež naučil od Filipínců

Papež: „Gesta! Dojímal mne gesta. Nikoli ona protokolární, nýbrž gesta dobroty, procítěná a vycházející ze srdce. Některá téměř nutí do pláče. Je v nich všechno: víra, láska, rodina, iluze, naděje...Ono gesto tatínků, s jakým zdvihali děti, aby jim papež požehnal. Tatínkovo gesto. Tatínků tam bylo hodně a pozvedali děti, když jsem projížděl ulicemi. Toto gesto v jiných zemích nevidíte. Jako by říkali: Toto je můj poklad, má budoucnost, má láska. Pro něj má cenu pracovat i trpět. Bylo to originální gesto, které se však rodilo ze srdce. Druhé gesto, které mne oslovilo, bylo ono nefalšované nadšení, radost, veselí, schopnost slavit i pod vodou. Jeden z ceremoniářů mi řekl, že ho povzbudilo, když se ministranti v Taclobanu navzdory dešti nikdy nepřestali usmívat. To je radost, nefalšovaná radost. Nikoliv fingovaný úsměv, ale úsměv, který odněkud vychází. Za tímto úsměvem stojí normální život, bolesti, problémy. Další gesto patřilo maminkám, které přinášely nemocné děti, a vůbec maminkám s dětmi. Maminky nezdvihaly děti, držely je v náručí a podávaly otcům. Bylo vidět opravdu hodně postižených dětí. Takový pohled vás nenechá v klidu, ale maminky tyto děti neskrývaly, nesly je k papeži pro požehnání. Jako by říkaly: Toto je mé dítě, je takové, ale moje. To vědí a dělají všechny matky, ale způsob, jakým to dělaly, mne zasáhl. Gesta otcovství, mateřství, nadšení, radosti. Je tu ještě jedno slovo, které je pro nás těžké pochopit, protože příliš zevšednělo, bylo špatně užíváno a chápáno. Toto slovo – odevzdanost – však má svou podstatu. Filipínský lid dokáže trpět, je schopen povstat a jít dál. Včera jsem mluvil s otcem Crystal, dobrovolnice, která zemřela v Taclobanu. To, co řekl, mne povzbudilo: »Zemřela ve službě«. Její otec hledal slova, aby se v tom utvrdil, aby to přijal. Tento národ dokáže trpět. Tak jsem jej viděl a interpretoval jeho gesta.“

Další otázku kladli frankofonní novináři. Papež už dvakrát navštívil Asii, zatímco afričtí katolíci jeho návštěvu dosud nezažili. Věřící ve Středoafričtí republiky, Nigérii, Ugandě a mnoha jiných zemích trpí chudobou, válkou, islámským fundamentalismem. Navštíví je papež?

2. Apoštolská cesta do Afriky

Papež: „Odpovím hypotézami. Existuje plán cesty do Středoafričtí republiky a Ugandy. Do těchto dvou zemí a letos, pravděpodobně koncem roku kvůli počasí. Je nutné stanovit správný termín, aby nebylo období dešťů a špatné počasí. Tato cesta přichází se zpožděním kvůli epidemii eboly. Je přeci jen velká zodpovědnost pořádat hromadná setkání, kde je riziko nákazy. Ve jmenovaných dvou zemích tento problém není. Cesta se tedy předpokládá a bude letos.“

Třetí dotaz vzešel ze skupiny italských publicistů. Popisoval sociální rozdíly a chudobu, zaznamenané jak na Srí Lance, tak na Filipínách. Po pařížském atentátu mluvil papež o „izolovaném terorismu a státním terorismu“. Co to znamená? Je možné uplatnit pojem „státní terorismus“ právě na situaci lidí, žijících v podmínkách extrémní chudoby, diskriminace a utrpení? Proč je těžké následovat cestu chudoby také pro mnohé členy katolické církve? Proč pouze jediný kardinál (Leger) všeho zanechal a odešel k malomocným? Otázku kladl novinář z agentury AGI,

pro kterou žádal o papežovo povzbuzení. Ryze italská agentura slaví 65 let a její zakladatel, Enrico de Mattei (italský průmyslník a konkurent naftařských společností z USA, který zemřel při atentátu za blíže nevyjasněných okolností, pozn. překl.), jí vložil do vínku spolupráci se skromnými agenturami v Pákistánu, Alžírsku, Palestině a jiných zemích.

3. Je utrpení a diskriminace chudých lidí oním „státním terorismem“, o kterém se papež zmínil?

Papež: „Když se mne někdo z vás ptal na poselství, s jakým jedu na Filipíny, odpověděl jsem: chudí. To je poselství, které dnes církev dává. Také na Srí Lance, kde jsou mezi chudými hlavně Tamilové a jsou diskriminováni. Chudí jsou oběťmi skartační kultury. Taková je pravda. Dnes nevyhazujeme pouze papír a zbytky. Vyřazují se lidé. Diskriminace je druhem takového odpisu. Přichází mi na mysl kastovní systém, ve kterém už by se nemělo pokračovat. Také vyřazování nám už dnes připadá normální. Mluvil jste o luxusním hotelu, před kterým stojí chatrče. V mé buenosaireské diecézi byla jedna nově vystavená čtvrť, Puerto Madero, která dosahovala až k vlakovému nádraží, a za ním už začínala chudinská čtvrť, villa miseria, chudí namačkaní jeden na druhého. Na jedné straně 36 luxusních restaurací, kde tě za jídlo oškubou, na druhé straně hlad a jeden vtěsnaný na druhého. Máme sklón si na to zvyknout. My totiž jsme tady a tam někde jsou ti vyloučení. Myslím, že církev musí stále více jít příkladem a odmítat veškeré zesvětštění. Pro zasvěcené osoby, biskupy, kněze, řeholnice a opravdu věřící laiky je zesvětštění tím největším nebezpečím. Pohled na zesvětštělého zasvěceného muže, muže církve, nebo na takovou sestru, je dosti ošklivý. Není to Ježíšova cesta. Je to cesta neziskové organizace, která si říká církev. Ale ona nezisková organizace není Ježíšova církev. Církev totiž není neziskovka, je to něco jiného. Když část církve a tito lidé zesvětští, církev už není církví a stává se neziskovou organizací. Církev je Kristus, který zemřel a vstal z mrtvých za naši spásu, a svědectví křesťanů, kteří Krista následují. Mluvil jste o pohoršení, které je pravdivé. Kněží nebo laici mnohokrát křesťany pohoršují, protože Ježíšova cesta je obtížná. Je pravdou, že se církev má vysvléci...Nad tím, že odpis lidí je jako státní terorismus, se musím zamyslet. Nikdy jsem o tom nepřemýšlel a opravdu nevím, co říci. Jistěže vyřazování lidí nepůsobí jako pohazení, spíše jako příkaz: ne, ty ne, ty půjdeš ven. Anebo to, co se přihodilo v Římě. Jeden bezdomovec měl břišní bolesti, došel si na pohotovost, tam mu dali lék a pozvali na kontrolu za čtrnáct dní. Ten člověk ale trpěl natolik, že se nad ním jeden kněz slitoval a dovezl ho zpět do nemocnice. Jen ho poprosil, aby při vyšetření předstíral, že omdlévá. Bezdomovec to dobře zahrál a zjistilo se, že má zánět pobřišnice. Toho člověka skartovali a sám by byl zemřel. Onen farář, který měl daleko do světskosti, mu svou chytrostí pomohl. Je toto terorismus? Nevím, můžeme si to myslet. Budu nad tím dobře přemýšlet, děkuji! A také vše nejlepší pro vaši agenturu!“

S následujícím dotazem vystoupil zástupce německy mluvících novinářů. Žádal bližší vysvětlení pojmu „ideologická kolonizace“. Při setkání s rodinami v Manile František odkázal na papeže Pavla VI. a zmínil zvláštní případy v rodinné pastoraci. O jaké případy se konkrétně jedná?

4. Ideologická kolonizace, neomalthusianismus a zvláštní případy v rodinné pastoraci

Papež: „Co se týče ideologické kolonizace, zmíním pouze jeden příklad, který jsem zaznamenal. Před dvaceti lety, roku 1995, požádala jedna ministryně školství o vysokou půjčku na výstavbu škol pro chudé. Půjčka byla poskytnuta s tou podmínkou, že se v oněch školách děti na určité úrovni budou učit z jisté knihy. Byla to dobře didakticky upravená učebnice, která vyučovala teorii genderu. Ona žena ovšem půjčku potřebovala, proto podmínku přijala. Zároveň však dala vydat jinou učebnici a vyučovalo se podle dvou knih...Něco takového se jmenuje ideologická kolonizace: vstoupit do národa s určitou myšlenkou, která s tímto národem nemá nic společného – týká se některých skupin tohoto národa, avšak nikoli všeho lidu, a kolonizovat národ touto myšlenkou, která chce změnit nebo mění jeho mentalitu a strukturu. Během poslední synody si na něco podobného stěžovali afričtí biskupové: určité půjčky totiž vnucují určité podmínky. Proč se využívá potřeb určitého národa a příležitosti, jak získat sílu prostřednictvím dětí? Ale to přece není nic nového! Totéž dělaly diktatury v minulém století. Vzpomeňte si na fašistickou mládežnickou organizaci Balilla nebo na Hitlerjugend. Takto chtěli kolonizovat lid, ale k jakému utrpení to vedlo. Národy totiž nesmí ztratit svou svobodu. Národ má svou kulturu a historii, když ale koloniální impéria diktují své podmínky, usilují o ztrátu národní identity a nastolují stejnost. Taková globalizace se podobá kouli, kde všechny povrchové body leží ve stejné vzdálenosti od středu. Rád užívám jiný model pro označení pravé globalizace. Je důležité globalizovat, ovšem jako v

mnohostěnu, kde každý národ a každá část uchovává vlastní identitu, aniž by podlehla ideologické kolonizaci. Takto vnímám ideologické kolonizace. Existuje jedna kniha – odpusťte mi, že dělám reklamu – jejíž styl bude možná zpočátku trochu nepřístupný, protože byla napsána v Londýně roku 1903. Onen spisovatel ve své době zažíval drama ideologické kolonizace a popsal je ve své knize, nazvané „Pán světa“. Autorem je Benson, psal v roce 1903, ale tuto četbu vám doporučuji. Dobře totiž pochopíte, co míním ideologickou kolonizací. Tolik tedy k první otázce.

Druhá otázka: Co jsem chtěl říci odkazem na Pavla VI.? Je pravda, že otevřenost vůči životu je podmínkou svátosti manželství. Muž tuto svátost nemůže udělit ženě a žena muži, jestliže nesouhlasí s přijetím života. Do té míry, že pokud je možné dokázat, že jeden z manželů do svazku vstoupil bez tohoto úmyslu, je manželství neplatné. Chybějící otevřenost životu je příčinou neplatnosti manželství. Mluvíme tedy o otevřenosti životu, kterou se Pavel VI. zabýval. Založil komisi, která měla pomáhat při řešení mnoha problémů, důležitých problémů, které se týkají lásky v rodině. Jsou to každodenní problémy a je jich mnoho. Bylo tu však ještě něco víc. Odmítavý postoj Pavla VI. se netýkal pouze osobních problémů, nad kterými pak zpovědníky vybízel, aby byli milosrdní, chápali situace a odpouštěli. Viděl totiž také všeobecný a probíhající neomalthusianismus. Jak se tomuto neomalthusianismu říká? Index porodnosti v Itálii méně než jedno procento (9,6 promile, pozn. překl.), totéž ve Španělsku. Onen neomalthusianismus usiluje o kontrolu lidstva ze strany mocných. Neznamená to, že křesťan má sériově vyrábět děti. Před několika měsíci jsem vyčinił jedné paní v jedné farnosti, protože čekala osmé dítě po sedmi porodech císařským řezem. „Chcete, aby z těch sedmi byli sirotci?“, řekl jsem jí. Tomu se říká pokoušet Boha. Cestou je zodpovědné rodičovství. O Pavlu VI. jsem chtěl říci, že to nebyl uzavřený zaostalec. Nikoli, byl prorokem tím, co prohlásil: »Chraňte se neomalthusianismu, který přichází«. To jsem chtěl říci.“

Otázka španělské skupiny se vracela k předchozí tiskové konferenci cestou ze Srí Lanky na Filipíny. Papež František tehdy v souvislosti s pařížským atentátem prohlásil, že případná urážka jeho maminky si zasluhuje ránu pěstí. Podle španělské novinářky tato věta vyvolala zmatek a nepochopení. Chtěl snad papež ospravedlnit násilnou reakci, kterou provokativní karikatury vyvolaly?

5. Rána pěstí jako spravedlivá reakce?

Papež: „Teoreticky lze říci, že reagovat násilně na urážku nebo provokaci není dobré a nemá se to dělat. Teoreticky lze uvést, k čemu nás vybízí evangelium – tedy nastavení druhé tváře. Teoreticky můžeme říci, že máme svobodu vyjadřování a ta je důležitá. V teorii jsme všichni zajedno, jsme však lidé a existuje umírněnost, což je ctnost lidského soužití. Nemohu neustále někoho urážet a provokovat jej, protože riskuji, že se rozzlobí. Riskuji, že bude reagovat nesprávně, ale lidsky. Proto tvrdím, že svoboda slova musí přihlížet k lidské realitě a musí být umírněná. Je to stejný způsob, jako říci, že má být slušná. Mírnost je lidská ctnost, která řídí naše vztahy. Mohu zajít až sem, odtud až tam. Chtěl jsem tedy naznačit, že teoreticky jsme všichni zajedno: existuje svoboda slova, násilná reakce není dobrá, je vždy špatná. Všichni souhlasí. Ale v praxi trochu přibrzdíme, protože jsme lidé a hrozí, že druhé vyprovokujeme. Svobodu tedy musí doprovázet umírněnost. To jsem chtěl říci.“

Šestý dotaz kladli novináři anglického jazyka. Týkal se apoštolských cest na americký kontinent, naplánovaných na tento rok. Předpokládá cesta do Spojených států amerických kromě návštěvy New Yorku, Washingtonu a Philadelphie také zastávku v Kalifornii nebo na mexických hranicích v souvislosti s kanonizací Junipera Serry? Jaké země zahrne plánovaná cesta do Jižní Ameriky a kdo bude beatifikovat arcibiskupa Romera, papež osobně?

6. Plánované apoštolské cesty na americký kontinent

Papež: „Začněme od konce. Co se týče Romerovy beatifikace, budou o ni válčit kard. Amato (prefekt Kongregace pro blahořečení a svatořečení) a mons. Paglia (předseda Papežské rady pro rodinu a postulátor této beatifikační kauzy). Osobně ji nebudu slavit, blahořečení běžně přísluší kardinálům příslušné kongregace nebo jiným. Vraťme se k první otázce – návštěvě ve Spojených státech amerických. Zahrne tři jmenovaná města – Philadelphii při setkání rodin, New York s

návštěvou v sídle OSN, nepamatuji si ale datum, a Washington. Líbilo by se mi jet do Kalifornie na svatořečení Junipera Serry, ale to by znamenalo dva dny navíc. Myslím, že se bude kanonizace slavit ve washingtonské národní svatyni. Je to národní událost a také ve washingtonském Kapitolu je, myslím, Juniperova socha. Vstoupit do Spojených států přes mexické hranice by bylo krásné na znamení bratrství a pomoci emigrantům, ale víte, že jet do Mexika a nenavštívit Pannu Marii Guadalupskou by bylo drama, které by mohlo vést k válce. Taková návštěva by vyžadovala další tři dny a zatím to není jasné. Myslím tedy, že zůstanou tato tři města, a na Mexiko vyjde čas někdy jindy. Ještě jsem na něco zapomněl? Ano, tři latinskoamerické země, kam se letos plánuje návštěva. Zatím existuje návrh jet do Ekvádoru, Bolívie a Paraguaye. Příští rok, Deo volente, bych chtěl jet do Chile, Argentiny a Uruguaye, ale zatím se nic nepředpokládá. Chybí Peru, nevíme, kam ho připojit.“

Následující dotaz opět přišel od filipínských hostitelů. „Ve svých promluvách na Filipínách jste se zmínil o korupci, která odnímá zdroje národu. Co může Svätý otec dělat v boji proti korupci – nejenom na úrovni vlády, ale také v církvi“, ptala se filipínská novinářka.

7. Boj s korupcí uvnitř církve

Papež: „To je silná žena, že? (táže se s úsměvem ostatních) Korupce je dnes ve světě na denním pořádku a zkorumpované postoje se okamžitě a snadno zahnízdí v institucích. Instituce totiž má hodně větví, spoustu vedoucích a jejich zástupců, a je tudíž velice snadné, aby tam korupce nastala a uhnízdila se v ní. Nevyhýbá se to žádné instituci. Korupce znamená brát lidu. Zkorumpovaný člověk, který dělá zkorumpované obchody, či vládne korupčně, nebo se spolčuje s jinými ve zkorumpovaném jednání, okrádá lid. Oběťmi jsou ti, kteří žijí v chatrčích před luxusním hotelem. Korupce není uzavřena sama do sebe, nýbrž vychází a zabíjí. Rozumíte? Korupce je dnes světový problém. Jednou jsem se ptal jednoho předsedy vlády, která nevypadala příliš korupčně a také nebyla, jaká část materiální pomoci, zasílané do centra země, skutečně dorazí na místo. Onen muž, který byl opravdový a čistý, mi hned odpověděl: Třicet pět procent. Bylo to v mé vlasti roku 2001. A nyní ke korupci v církevních institucích. Když mluvím o církvi, rád mluvím o věřících, pokřtěných, tedy o celé církvi, a zde je lepší mluvit o hříšnících. Všichni jsme přece hříšníci. Když ale hovoříme o korupci, myslíme tím zkažené lidi nebo instituce v církvi, kteří do zkaženosti upadli. Takové případy tu jsou. Vzpomínám si na rok 1994, kdy za mnou ihned po biskupském jmenování do buenosaireské čtvrti Flores přišli dva ministerští úředníci a řekli mi: „Potřebujete asi hodně velkou pomoc s tolika chudými v chudinských čtvrtích“. Souhlasil jsem a o všem vyprávěl. Nabídli mi pomoc v hodnotě čtyř set tisíc pesos, což byla velmi vysoká částka. Ujišťovali mne, že mi ji mohou poskytnout, a já jsem dál nedůvěřivě naslouchal. „Uděláme to formou vkladu“, uzavřeli, „ze kterého vy nám pak dáte polovinu.“ V tu chvíli jsem přemýšlel, co udělat – buď jim začnu nadávat, nebo je kopnu na místo, kam slunce nesvítí, nebo budu dělat hloupého. Dělal jsem tedy hloupého a popravdě jsem řekl, že vikariáty nemají svůj účet. Peníze je třeba složit na arcibiskupství s potvrzením o přijetí. Na ta slova se zdvořile rozloučili. Potom jsem si pomyslel – a není to pěkná myšlenka – že pokud ti dva přišli najisto, někdo jiný přede mnou s něčím takovým souhlasil. Korumpovat je snadné, ale pamatujme: hříšníci ano, zkažení ne! Korupce nikdy! Musíme prosit o odpuštění za ony katolíky, ony křesťany, kteří pohoršují svou zkorumpovaností. Je to rána v církvi. V církvi je ale také hodně svatých – svatých hříšníků, avšak nikoli zkažených. Podívejme se také na druhou stranu – na svatou církev. Někdo by se tam našel...děkuji ale za odvahu k této otázce.“

Osmá otázka, opětovně kladená francouzsky mluvícími novináři, se vztahovala k diplomatickým vztahům s Čínou. Jak to s nimi vypadá a proč papež nepřijal dalajlámu, který nedávno navštívil Řím?

8. Diplomatické vztahy s Čínou a neuskutečněná audience pro dalajlámu

Papež: „Děkuji za tuto otázku. Podle protokolu státního sekretariátu Svätého stolce je běžné, že se nepřijímají hlavy státu nebo osobnosti obdobné úrovně, pokud se v Římě účastní nějaké mezinárodní konference. Kupříkladu se nekonala žádná audience pro účastníky konference FAO. To byl také důvod, proč se neuskutečnila audience pro dalajlámu, ačkoli, jak jsem viděl, některé noviny psaly, že jsem ho nepřijal kvůli strachu z čínské reakce. To není pravda, důvod byl ten,

který jsem uvedl. Dalajláma požádal o přijetí, avšak již dříve a nikoli v souvislosti s římskou konferencí. Byl stanoven termín jeho návštěvy a jsme v kontaktu. Důvodem tedy nebylo odmítání jeho osoby nebo obavy z Číny. Jsme otevřeni a přejeme si být v pokoji s každým. Jak vypadají vztahy s Čínou? Čínská vláda je zdvořilá, my také a postupujeme krok za krokem, jak už to v dějinách bývá. Neví se nic bližšího, ale čínská strana ví, že jsem ochotný ji přijmout nebo za ní přijet. Toto vědí.“

Skupině italských novinářů náležela další otázka. Upozorňovala na terorismus, namířený proti katolíkům, naposledy v Nigeru. Navzdory mnoha výzvám Svatého otce dosud země s muslimskou většinou islamistický terorismus jednoznačně neodsoudily, mínil tazatel a ptal se na další strategii papeže Františka i státního sekretariátu Svatého stolce.

9. Islamistický terorismus a jeho odsouzení ze strany muslimských představitelů

Papež: „Výzvu k rozhodnému odsouzení těchto činů jsem naposledy opakoval před odjezdem na Srí Lanku, v promluvě k diplomatickému sboru u Svatého stolce. Prohlásil jsem, že si přeji, aby se k tomu vyjádřili náboženští, političtí, akademičtí a intelektuální představitelé. Také umírnění muslimové to od svých představitelů požadují. Někteří se už vyslovili. Myslím, že je třeba dát jim trochu času, protože nejsou ve snadné situaci. Mám naději, protože mezi muslimskými představiteli je mnoho dobrých lidí, a jsem si tedy jistý, že jejich prohlášení ještě přijde. Chtěl jsem zdůraznit totéž, co jsem vyslovil v den svého odjezdu.“

Ještě jednou se o slovo přihlásil tisk německy mluvících zemí. Papež s radostí mluvil o množství dětí na Filipínách, řekl tazatel a dodal: Z výzkumů však vyplývá, že pro většinu Filipínců je právě obrovský nárůst populace jedním z nejdůležitějších důvodů enormní chudoby. Filipínským ženám se v průměru rodí více než tři děti za život, uvedl dále německý novinář, a postoj katolické církve k antikoncepci budí nesouhlas u velkého počtu obyvatel. Jaký je papežův názor?

10. Nárůst populace na Filipínách a odpovědné rodičovství

Papež: „Počet tří dětí na rodinu, který jste uvedl, myslím souhlasí s číslem, které odborníci považují za nutné k udržení populace. Tři děti na pár. Když se toto číslo snižuje, dochází k druhému extrému. Slyšel jsem, ale nevím, zda je to pravda, že v Itálii v roce 2024 nebudou peníze na výplatu důchodů. Ubývá tu populace. Klíčovým slovem, kterým církev, včetně mne, odjakživa odpovídala, je odpovědné rodičovství. Jak se k němu dobereme? Dialogem. Každý člověk v dialogu se svým pastýřem musí usilovat o zodpovědné rodičovství. Příklad, o kterém jsem se před chvílí zmínil – žena v osmém těhotenství po sedmi porodech císařským řezem – dokládá nezodpovědnost. „Nikoli, svěřuje se Pánu“, může znít námitka. Pán nám ale dává prostředky, abychom byli zodpovědní. Někteří lidé si myslí, že – odpusťte mi ten výraz – abychom byli dobří katolíci, musíme být jako králíci. Nikoli, zodpovědné rodičovství. To je zřejmé a kvůli tomu jsou v církvi manželské skupiny, odborníci, pastýři a podobně. Zním mnohé a mnohé dovolené cesty, které tu napomáhají. Je ale dobře, že jste to vyslovil. Je zajímavá také jiná věc, která nemá souvislost s právě řečeným. Pro chudé lidi je dítě jako poklad. Je pravda, že i tady máme být umírnění. Ale pro ně je dítě poklad a Bůh ví, jak jim pomoci. Tedy: zodpovědné rodičovství, ale také pohled na velkorysost onoho tatínka a maminky, kteří v každém dítěti spatřují poklad.“

Poslední otázku položila za hispanofonní oblast Elisabetta Pique, kterou zajímal nejsilnější papežův dojem z návštěvy Filipín, totiž zda to byla mše v Tacloban anebo nedělní epizoda ze setkání s mládeží, kde se rozplakalo děvčátko vyprávějící o svých zkušenostech ze života na ulici. Dále se ptala na rekordní účast věřících na mši v Manile. „Jak jste to prožíval,“ chtěla vědět argentinská novinářka.

11. Rekordní účast věřících na papežské mši v Manile a papežovy nejsilnější dojmy z návštěvy.

Papež: "Nejsilnější dojem jsem měl v Taclobanu. Pro mne byla silná tato mše, velmi silná, totiž vidět po oné katastrofě všechny ten Boží lid usebraný v modlitbě. Měl jsem přitom na mysli svoje hříchy i ty jejich. Byl to silný, velmi silný moment. Během této mše jsem se cítil jakoby zdeptán,

ztratil jsem hlas. Nevím, co se mi stalo, asi emoce, nevím, ale necítil jsem nic jiného než zdeptání. Silnými momenty pak byla gesta, každé gesto. Když jsem procházel kolem nějakého tatínka, on jen udělal takový pohyb (papež zvedá ruce, v nichž jako by drží dítě) a já jsem dal požehnání. Děkoval mi. Stačilo mu požehnání. Říkal jsem si, že mám tolik nároků, chci to či tamto... Prospělo mi to. Byly to silné chvíle. Potom jsem se dozvěděl, že jsme v Taclobanu přistávali za větru o rychlosti 70 km za hodinu a vzal jsem vážně upozornění, že musíme startovat ve 13 hodin a ne později, protože pak by bylo nebezpečí ještě větší. Neměl jsem však strach, jenom jsem musel vážit. Pokud jde o velkou účast, cítil jsem se zdeptán. Byl to Boží lid a Pán byl tam. Byla to radost z přítomnosti Boha, který nám říká: dobře si pamatujte, že jste jejich služebníky, oni jsou protagonisty...

Potom ten pláč. Jedna z věcí, která se vytrácí, když je přílišný blahobyt nebo nejsou dobře chápány hodnoty anebo si zvykneme na nespravedlnost, na skartační kulturu, je schopnost plakat. Ve starém misálu je jedna krásná modlitba, která zní více méně takto: „Pane, ty, který jsi učinil, že Mojžíš svou holí nechal ze skály vytrysknout vodu, učiň ať ze skály mého srdce vytryskne voda pláče.“ To je krásná modlitba! My křesťané musíme prosit o milost plakat, zejména zámožní křesťané, a plakat nad nespravedlnostmi a nad svými hříchy. Pláč tě totiž otevírá chápání nových skutečností nebo jejích nových dimenzí. To je to, co řekla ta dívka, a co jsem já řekl jí. Ona jediná položila otázku, kterou nelze zodpovědět: proč trpí děti? Velikán Dostojevský si ji položil a nebyl s to na ni odpovědět. Proč trpí děti? Ta žena plakala. Když říkám, že je důležité, aby se v církvi více počítalo se ženami, není to jen proto, aby se jim dala funkce sekretářky nějakého vatikánského úřadu. To může být, ale spíše jde o to, aby nám říkaly, jak to cítí a jak vidí realitu, protože ženy nahlížejí věci z perspektivy jiného, většího bohatství. Další co zde chci zdůraznit, je to, co jsem na zmíněném setkání s mládeží řekl posledního chlapci, který opravdu dobře pracuje, organizuje a pomáhá chudým, totiž abychom nezapomínali, že také my máme žebrot u nich, protože chudí nás evangelizují. Kdybychom chudé vyňali z evangelia, nemohli bychom pochopit Ježíšovo poselství. Chudí nás evangelizují. Někdo řekne: »Jdu evangelizovat chudé.« Ano, ale nechej se také evangelizovat od nich, protože oni mají hodnoty, které nemáš. Tedy tolik víceméně..

A děkuji vám za vaši práci, vážím si jí a jsem vám vděčný. Víím, že je to pro vás oběť.“

Řekl papež František novinářům během tiskovky na palubě letadla při zpáteční cestě z Manily do Říma.

Po přistání na římském letišti Ciampino se František jako obvykle cestou do Vatikánu zastavil v bazilice Panny Marie Větší ke krátké modlitbě před mariánskou ikonou Salus Populi Romani. Tichým usebráním na tomto místě papež František každou apoštolskou cestu začíná i končí.

Generální audience

21.1.2015

Apoštolská cesta na Srí Lanku a Filipíny

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes se budu věnovat apoštolské cestě na Srí Lanku a Filipíny, kterou jsem vykonal minulý týden. Po návštěvě Koreje před pár měsíci jsem se znovu vydal do Asie, na kontinent, který je bohatý svými kulturními a duchovními tradicemi. Cesta byla především radostným setkáním s církevními společenstvími, která v těchto zemích vydávají svědectví Kristu: utvrdil jsem je ve víře a misijním poslání. V srdci mi zůstane vzpomínka na radostné přijetí, jehož se mi dostalo od zástupců, které byly v některých případech nedozírné a provázely vrcholné momenty této cesty. Kromě toho jsem povzbudil mezináboženský dialog ve službách pokoje, jakož i cestu národů k jednotě a sociálnímu rozvoji, zejména protagonismus rodin a mládeže.

Vrcholným bodem mého pobytu na Srí Lance byla kanonizace velkého misionáře Josefa Vaze. Tento kněz sloužil věřícím svátostmi často potajmu, ale pomáhal bez výjimky všem potřebným

každého náboženského vyznání a sociálního postavení. Jeho příklad svatosti a lásky k bližnímu nadále inspiruje církev na Srí Lance v jejím apoštolátu lásky a výchovy. Poukázal jsem na svatého Jasefa Vaze jako na vzor pro všechny křesťany, kteří jsou dnes povoláni předkládat spásonosnou pravdu evangelia v multináboženském kontextu v úctě k druhým, s vytrvalostí a pokorou.

Srí Lanka je země velkých přírodních krás, jejíž lid usiluje o obnovu jednoty po dlouhém a dramatickém občanském konfliktu. Na svém setkání s představiteli vlády jsem zdůraznil význam dialogu, úcty k lidské důstojnosti, snahy o zapojení všech do hledání vhodných řešení za účelem smíření a obecného dobra.

Různá náboženství plní v této souvislosti důležitou roli. Moje setkání s náboženskými představiteli bylo potvrzením dobrých již existujících vztahů mezi různými komunitami. V tomto kontextu jsem chtěl povzbudit v již zahájené spolupráci mezi stoupenci různých náboženských tradic, aby bylo možné uzdravit balzámem odpuštění ty, kteří dosud nesou utrpení posledních let. Téma smíření charakterizovalo také moji návštěvu ve svatyni Naší Paní z Madhu, která je velmi ctěna tamilským i sinhálským obyvatelstvem, a je cílem poutí členů různých náboženských vyznání. Prosili jsme na tomto posvátném místě naši Matku Marii, aby vyprosila všemu lidu Srí Lanky dar jednoty a pokoje.

Ze Srí Lanky jsem se potom vydal na Filipíny, kde se církev chystá oslavit 500. výročí příchodu evangelia. Je to hlavní katolická země Asie a filipínský lid je dobře znám svojí hlubokou vírou, zbožností a nadšením také v diaspoře. Na svém setkání s představiteli tohoto národa, jakož i ve chvílích modlitby a během závěrečné mše s obrovskou účastí jsem zdůraznil ustavičnou plodnost evangelia a jeho schopnost inspirovat společnost hodnou člověka, ve které má svoje místo důstojnost každého i touhy filipínského lidu.

Hlavním účelem návštěvy a pohnutkou, kvůli níž jsem se rozhodl jet na Filipíny, spočíval v tom, že jsem chtěl vyjádřit svoji blízkost našim bratřím a sestrám, kteří byli postiženi ničivým tajfunem Jolanda. Vydal jsem se do Tacloban, který byl postižen nejvíce, kde jsem vzdal hold víře a schopnosti místního lidu vzchopit se. Nepřízeň počasí v Taclobanu bohužel přinesla další nevinnou oběť, mladou dobrovolnici Kristel, na kterou se pod náporem větru zřítily část konstrukce. Poděkoval jsem všem, kdo ze všech částí světa odpověděli na jejich nouzi velkorysými dodávkami pomoci. Moc Boží lásky zjevené v tajemství kříže se stala zřejmou v duchu solidarity prokázané četnými skutky dobročinné lásky a obětavosti, jimiž se vyznačovaly ony temné dny.

Setkání s rodinami a mládeží v Manile byly vrcholnými momenty návštěvy na Filipínách. Rodiny jsou pro život společnosti podstatné. Je potěšující a nadějně vidět tolik početných rodin, které přijímají děti jako opravdový Boží dar. Ony vědí, že každé dítě je požehnáním. Slyšel jsem, jak někteří tvrdí, že rodiny s mnoha dětmi a četné děti jsou jednou z příčin chudoby. Domnívám se, že je to zjednodušující. Mohu říci a můžeme říci všichni, že hlavní příčinou chudoby je ekonomický systém, který ze svého středu odstraní člověka a místo něho tam umístí bůžka peněz; ekonomický systém, který neustále vylučuje děti, staré, mladé a nezaměstnané... a vytváří skartační kulturu, v níž žijeme. Na skartované lidi jsme si už zvykli. Toto je hlavní důvod chudoby, nikoli početné rodiny. S odkazem na postavu svatého Josefa, který chránil život Svatého Dítěte a je v této zemi tolik uctíván, jsem připomněl, že je zapotřebí chránit rodiny, které čelí různým hrozbám, aby mohly dosvědčovat krásu rodiny v Božím plánu. Rodiny je třeba chránit také před novými ideologickými kolonizacemi, které napadají jejich identitu a poslání.

Velkou radost jsem měl ze setkání s filipínskou mládeží, kde jsem naslouchal jejím nadějím a starostem. Chtěl jsem ji povzbudit v její snaze přispívat k obnově společnosti, zejména službou chudým a ochranou životního prostředí.

Péče o chudé je podstatným prvkem našeho křesťanského života a svědectví, jak jsem během této návštěvy také zdůraznil, a zahrnuje odmítání každé formy korupce, protože korupce okrádá chudé, a vyžaduje kulturu poctivosti.

Děkuji Pánu za tuto pastorační návštěvu na Srí Lance a Filipínách. Prosím Ježíše, aby těmto dvěma zemím stále žehnal a utvrzoval věrnost křesťanů evangelnímu poselství o našem vykoupení, smíření a společenství s Kristem.

Papež: Spása je víc než fyzické uzdravení

Vatikán. Nejdůležitější není milost fyzického uzdravení, ale to, že Ježíš přináší spásu a přimlouvá se za nás – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Římský biskup dnes znovu zahájil slavení ranních eucharistií za účasti věřících římských farností.

V komentáři dnešního evangelia (Mk 3,7-12), které líčí, jak za Ježíšem přicházejí zástupy odevšad, papež podotkl, že Boží lid nachází v Pánu „naději, protože svým způsobem jednání a učení oslovuje jejich srdce, dotýká se srdce, protože má sílu Božího Slova.

„Lid to cítí a vidí, že v Ježíši se naplňují přísliby, že v Ježíši je naděje. Lidé byli poněkud otráveni způsobem, jakým podávali víru učitelé Zákona té doby, kteří nakládali na bedra mnohých spoustu příkázání, ale nedosahovali k srdci lidu. A když viděli a slyšeli Ježíše, Ježíšovy nabídky, blahoslavenství, cítili, že se v nich něco hýbe. Probouzel to v nich Duch svatý: jdi za Ježíšem!“

Zástupy lidí jdou za Ježíšem, aby byli uzdraveni. Hledají svůj prospěch. „Na začátku – poznamenal papež - nikdy nemůžeme následovat Boha s čistým úmyslem, vždycky trochu kvůli sobě a trochu kvůli Bohu. A cesta spočívá v očištění tohoto úmyslu. Lidé jdou, hledají Boha, ale hledají také zdraví, uzdravení. »A hrnuli se k němu, aby se ho mohli dotknout«, protože z něho vycházela síla a uzdravoval je.“

„Nejdůležitější však není, že Ježíš uzdravoval – vysvětloval dále František – to bylo znamení jiného uzdravení; ba ani to, že Ježíš pronášel slova, která se dotknou srdce – ačkoli to všechno jistě napomáhá setkání s Bohem. Nejdůležitější věc říká dnešní čtení z listu Židům (7, 25-8,6): »Ježíš je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval.« - Ježíš – komentoval papež – přináší spásu a je přimlůvcem. Toto jsou dvě klíčová slova.“

„Ježíš přináší spásu! Ona uzdravení, ona slova, která dosahují srdce, jsou znamením a začátkem spásy. Cesty spásy mnohých, kteří jdou za Ježíšem, aby mu naslouchali a prosili o uzdravení a potom se od Něho vrátí a cítí spásu. Je tedy u Ježíše to nejdůležitější, že uzdravuje? Nikoli, to není nejdůležitější. To že učí? To není nejdůležitější. Ale to že přináší spásu! On je Spasitel a my jsme od Něho spaseni. A to je nejdůležitější. To je síla naší víry.“

Ježíš vystoupil k Otci a „odtud se po všechny dny a chvíle za nás přimlouvá“.

„A to je aktuální. Ježíš u Otce, dává svůj život, vykoupení, ukazuje Otci rány, cenu spásy. A tak se Ježíš přimlouvá po všechny dny. A když jsme z nějakého důvodu trochu na dně, pamatujeme, že On za nás prosí a neustále se za nás přimlouvá. Často na to zapomínáme a říkáme si »Ježíš skončil, odešel do nebe, seslal nám Ducha svatého a je konec«. Nikoli! Nyní, v každé chvíli se Ježíš přimlouvá. »Pane Ježíši, smiluj se nade mnou.« Přimlouvá se za mne. Obracujeme se k Pánu a prosíme o tuto přimlůvu.“

„Toto je ústřední bod,“ konstatoval papež, že totiž Ježíš je Spasitel a Přimlůvce. Prospěje ti si to připomínat. Zástupy lidí majících onen čich naděje Božího lidu a očekávajících Mesiáše hledají v Ježíši zdraví, pravdu a spásu, protože On je Spasitel a jako Spasitel se dodnes, i v této chvíli za nás přimlouvá. Kéž je náš křesťanský život – zněla závěrečná papežova prosba – pokaždé více přesvědčen, že jsme byli spaseni a že máme Spasitele, Ježíše, který se přimlouvá po pravici Otcově. Pán, Duch svatý ať nám dá tyto věci chápat.“

Papež: Rodina není abstraktní model či ideologie, nýbrž realita, kterou je třeba žít

Vatikán. Dnes bylo publikováno papežské poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků, který letos připadne na 17. května. Poselství je nazváno: „Sdílet rodinu, privilegované prostředí setkání v nezištnosti lásky“ a bylo vybráno s ohledem na blížící se řádné zasedání biskupské synody o rodině, která je „první místem, kde se učíme komunikovat – stojí v úvodu poselství. Vrátime-li se k tomu původnímu momentu – píše dále papež František – může nám to pomoci jednak při uskutečňování lidštější a autentičtější komunikace a jednak při nahlížení rodiny z nové perspektivy.“

Petrův nástupce v poselství rozjímá nad Mariiným navštívením u Alžběty (Lk 1,39-56), které nám „ukazuje komunikaci jako dialog, který je protkán jazykem těla“. Papež poukazuje na to, že každý člověk zakouší první komunikaci v mateřském lůně a že vztahy předcházejí komunikaci. I po svém narození – píše dále – „zůstáváme v určitém smyslu v lůně, kterým je rodina, kterou tvoří odlišné osoby ve vzájemném vztahu. Rodina je místem, kde se učíme soužití v různosti, připomíná František. „Základní formou komunikace je modlitba, které se většina z nás učí právě v rodině...“ V rodině – píše dále papež - je to především schopnost objetí, podpory, doprovázení, dešifrování pohledů i mlčení, společného smíchu a pláče mezi lidmi, kteří si sebe nezvolili, ale přesto jsou jeden pro druhého tolik důležití, že umožňují chápat, čím doopravdy je komunikace jakožto objev a výtvar blízkosti.“

Papež poukazuje na skutečnost, že v rodině zakoušíme omezení svoje i druhých a učíme se soužití s malými i velkými problémy. „Neexistuje dokonalá rodina – připomíná František – ale není třeba mít strach z nedokonalosti, křehkosti, ba dokonce ani z konfliktů, kterým je třeba čelit konstruktivně. Rodina se tak stává první školou odpuštění, které je také dynamikou komunikace.“ „Pokud se týče mezí a komunikace – poznamenává dále papež – mají nás mnoho, co učit rodiny s postiženými dětmi.“

Petrův nástupce pak ukazuje, že rodina učí komunikaci, která je dobrořečením, požehnáním. „Moderní média, která jsou dnes pro mladé lidi takřka neodmyslitelná, pokračuje papež, mohou komunikaci v rodině a mezi rodinami překážet anebo jí napomáhat.“ Za výzvu dneška označuje papež potřebu „opětovného osvojení si vyprávět a nikoli jenom produkovat a konzumovat informace.“

V závěru poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků papež píše, že „rodina není předmětem, na který se vytvářejí a vyměňují názory, anebo územím, kde se vedou ideologické zápasy, nýbrž prostředím, ve kterém se učíme sdílet blízkost, a podmětem, který komunikuje, „komunikujícím společenstvím“ ... Média někdy tíhnou k tomu, že rodinu představují jako nějaký abstraktní model, který lze přijmout či odmítnout, bránit či napadat, místo aby ji podávali jako konkrétní realitu, kterou je třeba žít; anebo jakoby byla ideologií někoho proti někomu, zatímco je místem, kde se všichni učíme, co znamená sdílet přijatou a darovanou lásku,“ píše v závěru poselství papež František.

Petrův nástupce o zesvětštění, které zneplatňuje manželský souhlas

Vatikán. „Zákonicství nesmí uzavírat cestu ke spáse lidí“, zdůraznil papež František při dnešní audienci pro zaměstnance odvolacího tribunálu Apoštolského stolce, tzv. Římské rotý. Setkání Petrova nástupce se zaměstnanci tohoto tribunálu se tradičně koná na počátku nového soudního roku. Předcházela mu eucharistie v kapli Apoštolského paláce, kterou slavil státní sekretář kard. Parolin, spojená s přísahou nových vyšetřujících soudců. Nejčastější kauzy, kterými se Římská

rota zabývá a kterých se také týkají papežské promluvy, jsou řízení ve věcech manželských. Tentokrát se papež František zamýšlel nad lidským a kulturním kontextem, ve kterém se utváří manželský souhlas. Svatý otec upozornil na společenskou hodnotovou krizi, která není nikterak novým jevem.

“Blahoslavený Pavel VI. již před čtyřiceti lety, právě když hovořil k Římské rotě, pranýřoval nemoci moderního člověka. Podle jeho slov dnešního člověka „zraňuje systematický relativismus, který jej v dané situaci nutí do nejméně náročné volby, podrobuje ho demagogii, módě, vášni, hedonismu a egoismu natolik, že se navenek pokouší popírat „majestát zákona“, zatímco niterně, téměř bez povšimnutí, nahrazuje mravní vědomí rozmarem psychologického vědomí“ (Promluva z 31.1.1974, in: AAS 66, 1974, str.87). A skutečně, opustíme-li perspektivu víry, vyústí to ve falešné vnímání manželství, což nezůstane bez důsledku při dozrávání vůle uzavřít manželství.”

Vyskytne-li tedy pochybnost o platnosti manželství, má soudce prověřit, zda neexistovala nezpůsobilost k uzavření manželství – ať již přímo kvůli vadnému manželskému souhlasu, či kvůli vážnému nedostatku v chápání samotného manželského svazku, který takto determinuje vůli k uzavření manželství (viz kán.1099 Kodexu kanonického práva).

“Krise manželství je totiž nezřídka ve svých kořenech krizí poznání, které bylo ozářeno vírou, tedy přílnutím k Bohu a Jeho plánu lásky, uskutečněném v Ježíši Kristu. Pastorační zkušenost nás učí, že dnešní velký počet věřících v kanonicky neregulérních manželských situacích byl pod silným vlivem rozšířené zesvětšelé mentality. Existuje totiž jistý druh „duchovního zesvětštění, které se skrývá za zdáním religiozity a dokonce lásky k církvi a které namísto Pánovy slávy vyhledává lidskou slávu a osobní blahobyť“ (srov. Evangelii gaudium, 93).”

Zesvětštění, dodal papež, dovádí k víře, uzavřené v subjektivismu. Je tedy zřejmé, že podlehneme-li postoji zesvětštění, zbavujeme víru její orientační a normativní hodnoty a ponecháváme otevřené pole kompromisům s vlastním egoismem a tlakům současné mentality, která vládne prostřednictvím sdělovacích prostředků.

“Z tohoto důvodu musí soudce, když zkoumá platnost vyjádřeného souhlasu, přihlížet ke kontextu hodnot a víry – nebo k jejich nedostatku či nepřítomnosti, ve kterém se formoval úmysl vstoupit do manželství. Neznalost obsahů víry by totiž mohla vést k tomu, co Kodex kanonického práva nazývá vadou, která determinuje vůli k uzavření manželství. Tuto eventualitu nelze považovat za výjimečnou, jak tomu bylo v minulosti, právě vzhledem k tomu, že zesvětšelé myšlení často převažuje nad učením církve.”

Vinou zesvětštění se na manželství pohlíží jako na „pouhou formu citového uspokojení, které lze jakkoliv konstituovat a uzpůsobovat podle senzibility každého člověka“ (srov. Evangelii gaudium, 66) a vede snoubence k mentální výhradě vzhledem k trvalosti a výlučnosti svazku, které nejsou splněny, když milovaný člověk již neuspokojuje partnerovo očekávání citového blahobytu.

“Chtěl bych vás proto vyzvat k rostoucímu a zanícenému úsilí ve vašem úřadě, který má hájit jednotnost církevní justice. Kolik je tu pastorační práce pro dobro mnoha párů a mnoha dětí, které jsou často oběťmi těchto událostí. Také na tomto místě je zapotřebí pastorační práce založené na konverzi v církevních strukturách (Evangelii gaudium, 27). (...) Náročným posláním vás i soudců v diecézích je neuzavírat spásu lidí do úžin zákonictví. Úlohou práva je zaměřovat se na spásu duší. A pod touto podmínkou se má vyhýbat sofismatům, vzdáleným od živého těla osob v těžkých situacích, a napomáhat ke stanovení pravdy v okamžiku manželského souhlasu: tedy zda tento souhlas byl věrný Kristu, anebo prolhané zesvětšelé mentalitě.”

V samém závěru papež upomenul na nutnost znásobit počet advokátů, které zaměstnávají přímo diecézní soudy, a kteří tak poskytují bezplatně svou pomoc při řešení manželských kauz.

“To je bod, který chci zdůraznit. Svátosti jsou zadarmo, svátosti nám dávají milost. A manželské procesy se dotýkají svátosti manželství. Jak bych si přál, aby všechny tyto procesy byly bezplatné.”

Papež: Jít ke zpovědi není jako jít do čistírny

Vatikán. Zpověď není „soud“, ale „setkání“ s Bohem, který odpouští a zapomíná každý hřích člověku, kterého neomrzí prosit o milosrdenství. Tak lze shrnout obsah dnešního kázání papeže Františka při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Smiřování je Boží práce, krásná práce. Náš Bůh totiž odpouští jakýkoli hřích, vždycky a komukoli, kdo prosí o odpuštění; zapomíná všechno. František komentoval dnešní čtení z listu Židům (8,6-13) zdůrazňující „novou smlouvu“, kterou uzavřel Bůh se svým vyvoleným lidem. „Bůh, který smiřuje – řekl papež – se rozhodl poslat Ježíše, aby uzavřel s lidstvem novou smlouvu, jejímž zásadním a jediným úhelným kamenem je odpuštění. Odpuštění, jež má mnoho stránek:

„Předně: Bůh odpouští vždycky! Neomrzí jej odpouštět. My ochabujeme v prosbách o odpuštění. Jeho však odpouštět neomrzí. Když se Petr táže Ježíše: »Kolikrát mám odpustit? Sedmkrát?« - dostane odpověď »Ne sedmkrát, ale sedm a sedmdesátkrát«, to znamená vždycky. Tak odpouští Bůh: vždycky. I když jsi prožil život v mnoha hříších, ve spoustě ošklivých věcí, ale nakonec trochu lituješ a žádáš o odpuštění, odpustí ti hned. On odpouští vždycky.“

„A přece může v lidském srdci vyvstat pochybnost ohledně toho, kolikrát je Bůh ochoten odpustit, pokračoval papež. Stačí však litovat a prosit o odpuštění, netřeba nic platit, protože Kristus za nás zaplatil. Vzorem je marnotratný syn z podoběnství, který lituje a připravuje si řeč ke svému otci. Ten jej však ani nenechá promluvit, nýbrž obejmě jej a přitiskne k sobě:

„Není hříchu, který by On neodpustil. On odpouští všechno. Někdo řekne: »Otče, já nejdu ke zpovědi, protože jsem udělal tolik zlého, tolik, že mi nemůže být odpuštěno...«. Nikoli, to není pravda. Bůh odpouští všechno. Lituješ-li, odpouští vše. A často tě ani nenechá domluvit! Jakmile začneš prosit o odpuštění, dá ti pocítit radost z odpuštění ještě dříve než všechno dořekneš.“

„A další věc – vypočítával dále papež – když Bůh odpouští, slaví. A nakonec Bůh zapomíná, protože Bohu záleží na setkání s námi.“ František pak v této souvislosti vybídnul kněze ke zpytování svědomí nad otázkou: „Jsem s to odpustit všechno? A zapomenout na hříchy dotyčného člověka? Zpověď - uzavíral papež – je víc než soud, je setkáním.“

„Častokrát se zpovědi zdají být jakousi praktikou, formalitou. To, to a to.. tamto a tamto. A jdi. Všechno mechanicky. Nikoli! Kde je setkání? Setkání s Pánem, který smiřuje, objímá a slaví? Takový je náš, tolik dobrý Bůh. Musíme také učit, aby se naše děti a mladí naučili zpovídat dobře. Jít ke zpovědi neznamená jít do čistírny, aby ti odstranili nějakou skvrnu. Nikoli! Znamená to jít na setkání s Otcem, který smiřuje, odpouští a slaví.“